

ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಾರುವ ಉರುಸುಗಳು Urus Celebrations Promoting Communal Harmony

ಡಾ. ರಿಯಾಜ್ ಪಾಷ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು

Dr. Riyaz Pasha

Assistant Professor of Kannada
Government First Grade College, Yelahanka, Bengaluru

ಸಾರಾಂಶ:

ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಉರುಸುಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ , ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಉರುಸುಗಳು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ , ಮತ್ತು ಭಿನ್ನ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಮತ್ತು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 18ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಉರುಸುಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವಗಳಾಗಿದ್ದು , ಇವುಗಳು ದೇಶದ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಉರುಸುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಸೆಯುವಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೀವರ್ಡ್ಸ್ (ಮೂಲಪದಗಳು): ಉರುಸು, ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ , ದರ್ಗಾ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವ , ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವ , ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ , ಕರ್ನಾಟಕದ ಉರುಸುಗಳು , ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ

ಪೀಠಿಕೆ:

ಭಾರತ ಎಂಬ ದೇಶವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳು , ಜಾತಿಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಮಾಗಮದಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುವ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವಗಳು ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಇವು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ , ಬದಲಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಳಮಟ್ಟದ ಜನರ ಸಹವಾಸಕ್ಕೆ , ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು , ಮತ್ತು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉರುಸುಗಳು (ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವಲಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಸವಗಳು) ಹೀಗೆಯೇ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ. ಈ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿ , ಮತ, ಧರ್ಮಗಳ ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ , ಅಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಬಾಧೆ , ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು, ಮತ್ತು ಸೋಂದಲ್ ಮುಂತಾದ ವಿಧವಿಧಾನಗಳು ಜನರ

ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವದ ಬೇರೂರಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೀಜರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾಗಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ , ಉರುಸುಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ತರಲು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಇವು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವದ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲ , ಬದಲಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಸಾಮೂಹಿಕತೆಯನ್ನು , ಸಹವಾಸವನ್ನು, ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಪಾಪಿಸುವ, ಭಾರತ ದೇಶದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

1. ಪರಿಚಯ:

1.1. ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು: ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಸಂಕಲನವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿನ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂ , ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಸಿಖ್, ಜೈನ್, ಬೌದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಧರ್ಮಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೀಪಾವಳಿ , ರಮಜಾನ್, ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್, ಗುರು ನಾನಕ್ ಜಯಂತಿ ಮುಂತಾದ ಹಬ್ಬಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಹಬ್ಬವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ , ಸಂಪ್ರದಾಯ, ರೀತಿ, ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ , ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಹಬ್ಬಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.

1.2. ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಉರುಸುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ವಲಿಗಳ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಉರುಸುಗಳು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ , ಜಾತಿಯ ಜನರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮರೆತು , ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉರುಸುಗಳು, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮದ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ , ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ , ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಸಹಜೀವನದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಜನರು ದ್ವೇಷ , ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

2. ಉರುಸುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ:

2.1. ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವಲಿಗಳ ಪವಾಡಗಳು: ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವಲಿಗಳು , ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು , ತಮ್ಮ ಪವಾಡಗಳಿಂದ ಜನಮನದಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು , ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ವಲಿಗಳ ಪವಾಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳು , ಕಾವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗೀತೆಗಳು ಜನಮನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಲಿಗಳ ಸಮಾಧಿಗಳ ಬಳಿ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪವಾಡ ಪುರುಷರೆಂದೇ ಈ ವಲಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ಜನರು , ತಮಗೆ ಇಡೀ ದಿನವಿಡೀ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾರೆ.

2.2. ಉರುಸುಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳು: ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉರುಸುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗೀತೆಗಳು , ಜುಲುಸ್ (ಮೆರವಣಿಗೆ) , ದರ್ಗಾದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ , ದೀಪಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, 'ಸೋಂದಲ್' ಅಥವಾ 'ಗಂಧ' ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು ಉರುಸುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರ ಜೊತೆಗೆ , ಹಿಂದುಗಳು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಧರ್ಮೀಯರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಉರುಸುಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭಾವ:

3.1. ಸೋಂದಲ್ ಮೆರವಣಿಗೆ:

ಸೋಂದಲ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 'ಸೋಂದಲ್' ಅಥವಾ 'ಗಂಧ' ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾದ ವಲಿಯ ಸಮಾಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸೋಂದಲ್ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಊರಿನ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದು , ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ, ಇತರ ಧರ್ಮಗಳವರೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಆರಂಭವು ವಿಶೇಷವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ಮುರ್ಪದ್‌ಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ , ಬಯಲಿಗೆ ಬಾರದ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಾ , ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಚಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೇಳೆ ಸಿಂಬಿ ಎನ್ನುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಿಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧವಿರಿಸಿಕೊಂಡು , ಅದನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಂಧವು ವಲಿಯ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ವಲಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೈಹಿಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ನೋವುಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನರು ವಲಿಯ ಬಳಿ ತಮಗಾಗುವ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ , ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮದ , ಜಾತಿಯ ಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

3.2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇತುಬಂಧನ:

ಉರುಸುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಜನಾಂಗೀಯ ಏಕತೆಗಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಉರುಸುಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೆಧಗಳಲ್ಲದೇ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಊರಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಉರುಸುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ , ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಆದರ , ಗೌರವ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ , ಹಿಂದು, ಕ್ರೈಸ್ತ,

ಮತ್ತು ಇತರ ಧರ್ಮೀಯರೂ ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವದ ಮಾತೃಭಾವವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ , ಒಂದೇ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಸ್ಲಿಮೇತರ ಧರ್ಮೀಯರೂ ವಲಿಯ ಸಮಾಧಿಯ ಬಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಉರುಸುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸಹವಾಸದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

4. ಉರುಸುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ:

4.1. ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾವ:

ಉರುಸುಗಳು ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಾದರೂ, ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಜನರು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಧರ್ಮೀಯ , ಜಾತಿ, ಮತ್ತು ವರ್ಗ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆಸುತ್ತಾ , ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉರುಸುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ , ಹರಕೆ ತೀರಿಸುತ್ತಾರೆ , ಇದರಿಂದ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉರುಸುಗಳು ಊರಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಸೆಯುತ್ತವೆ. ಭಿನ್ನ ಸಮುದಾಯಗಳವರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ತಾಣಗಳು ಮುಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಕೋಮು ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಉರುಸುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

4.2. ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಉರುಸುಗಳು:

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಉರುಸುಗಳು ಹಲವು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತರಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ದರ್ಗಾಗಳು ಮತ್ತು ಉರುಸುಗಳ ವಿವರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

- **ಖ್ವಾಜಾ ಬಂದೇನವಾಜ್ ದರ್ಗಾ , ಗುಲಬರ್ಗಾ:** ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ (ಗುಲಬರ್ಗಾ) ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾದ ಖ್ವಾಜಾ ಬಂದೇನವಾಜ್‌ರ ದರ್ಗಾ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಈ ದರ್ಗಾದ ಉರುಸು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ , ಜಾತಿಯ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಹಜರತ್ ಮೆಹಬೂಬ್ ಸುಬಾನಿ , ಬಾಗಲಕೋಟೆ:** ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಹಜರತ್ ಮೆಹಬೂಬ್ ಸುಬಾನಿ ದರ್ಗಾ ಉರುಸು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಭಕ್ತರು, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮೀಯರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.
- **ತವಕ್ಕಲ್ ಮಸ್ತಾನ್ ದರ್ಗಾ , ಬೆಂಗಳೂರು:** ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತವಕ್ಕಲ್ ಮಸ್ತಾನ್ ದರ್ಗಾ ಸರ್ವಜಾತಿ, ಧರ್ಮದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾ , ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

5. ಸಮಾರೋಪ:

5.1. ಉರುಸುಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ:

ಉರುಸುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಇವು ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ , ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ, ಜಾತಿಗಳ, ಧರ್ಮಗಳ ಜನರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಉರುಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವಗಳೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮಾನತೆ, ಸಹನೆ, ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಹರಡುತ್ತವೆ.

5.2. ಭಾರತೀಯ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವ ಉರುಸುಗಳು:

ಉರುಸುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆಯ ಉಜ್ಜೀವನದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಇವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗೆ ಹೇರಳತೆ , ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾ , ಸಮುದಾಯದ ಏಕತೆ , ಬಾಂಧವ್ಯ, ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

ಪದವಿನ್ಯಾಸ:

- ಉರುಸುಗಳು - ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- ಸಮಾಧಿ - ಮಹಮ್ಮದೀಯ ವಲಿಗಳ ಪವಾಡ ಪುರುಷರ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ.
- ಸೋಂದಲ್ - ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.
- ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯ - ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳೇನಾದರೂ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸೌಹಾರ್ದ.
- ಭಕ್ತಾದಿಗಳು - ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜನರು.

ಉಲ್ಲೇಖಗಳು:

- [1] ಮಹ್ಮೂದ್, ಶಫೀಕ್. (2014). ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಉರುಸುಗಳು: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ . ಧಾರವಾಡ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- [2] ಶೆಹಬಾಜ್, ಎ. (2013). ಭಾರತದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು . ಗುಲಬರ್ಗಾ: ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್.
- [3] ಫಾರೂಕ್, ಜಮೀಲ್. (2014). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉರುಸುಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಭಾವ . ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ: ಜಾಮಿಯಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್.
- [4] ರಾಮ್, ಎನ್. (2013). ಭಾರತದ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪರಂಪರೆ . ಧಾರವಾಡ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- [5] ಶೇಖ್, ನಿಜಾಮುದ್ದೀನ್. (2014). ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ದರ್ಗಾಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವ . ಬೆಂಗಳೂರು: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- [6] ಶರ್ಮಾ, ಎನ್. (2013). ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರಚಾರ . ಮುಂಬೈ: ಥಿಂಕರ್ಸ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್.